

อัครมนโนทัศน์กับการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา



นางสาวสถาพร ทิวทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม(สหสาขาวิชา)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1320-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 22042003

SELF-CONCEPT AND VIOLENCE AMONG VOCATIONAL STUDENTS

Miss Sathaporn Thewthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Human and Social Development (Inter-Department)

Graduate School


Chulalongkorn University

Academic Year 2004

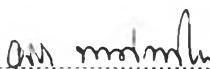
ISBN 974-53-1320-3


หัวข้อวิทยานิพนธ์ อัคมโนทัศน์กับการใช้ความรุนแรงของนักเรียน
 อาชีวศึกษา
โดย นางสาวสถาพร ทิวทอง
สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน

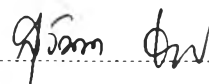
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

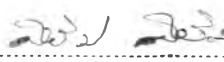
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์)

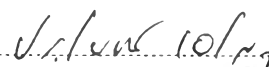
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธานี)

 กรรมการ
(นางสาวศิริวรรณ ศิริบุญ)

 กรรมการ
(นายประ โยชน์ เจริญสุข)

สถาพร ทิวทอง : อึดมโนทัศน์กับการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา.

(SELF-CONCEPT AND VIOLENCE AMONG VOCATIONAL STUDENTS)

อ. ที่ปรึกษา : คร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน, จำนวน 130 หน้า. ISBN 974-53-1320-3

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์กับแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์กับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง และความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักเรียนอาชีวศึกษาเพศชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ในสถาบันอาชีวศึกษา 5 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 405 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า อึดมโนทัศน์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.238 อึดมโนทัศน์ด้านที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง คือ พฤติกรรมสังคม ความเป็นคนน่านิยมและความสุขและความพอใจ อึดมโนทัศน์มีความสัมพันธ์แบบผกผันกับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.162 อึดมโนทัศน์ด้านที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง คือ พฤติกรรมสังคม ความวิตกกังวลและความสุขและความพอใจ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อึดมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยนักเรียนที่มีอึดมโนทัศน์มีแนวโน้มไม่ใช้ความรุนแรงหรือใช้ความรุนแรงน้อย

สหสาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม ลายมือชื่อนิสิต สถาพร ทิวทอง
ปีการศึกษา 2547 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สมชาย*

XXXXXXXXXXX : MAJOR HUMAN AND SOCIAL DEVELOPMENT

KEY WORD: SELF-CONCEPT / VIOLENCE / VOCATIONAL STUDENTS

SATHAPORN THEWTHONG : SELF-CONCEPT AND VIOLENCE AMONG
VOCATIONAL STUDENTS. THESIS ADVISOR : SIRICHET SANGKAMAN, 130 pp.
ISBN 974-53-1320-3.

The purpose of the research entitled " Self-Concept and Violence among Vocational Students " is to study the levels of self-concept of vocational students, the relationship between self-concept and attitude towards violence and the relationship between self-concept and violence among vocational students. The sample used is 405 vocational students studying in vocational schools in Bangkok area. The relevant data was collected by using questionnaire, the statistical values including Frequency, Percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation and Correlation of Chi-square are derived when the critical values of 0.05 is applied. The results show that most of the students have their self-concept at the level of medium, high and low respectively. Self-concept is related to attitude towards violence. Factors related to attitude towards violence are : Social Behavior, Popularity and Happiness and Satisfaction. Self-concept is related to violence. Factors related to violence are : Social Behavior, Anxiety and Happiness and Satisfaction. In conclusion, self-concept is related to tendency to violence among vocational students.

Field of study Human and Social Development Student's signature สัทพจน์ เตวิชทอง
Academic year 2004 Advisor's signature ศิริเชษฐ์ สังกะมาน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งต้องขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ โดยเฉพาะดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือตลอดเวลา ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุวิธนา ธาดานิติ อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ อาจารย์ประโยชน์ เจริญสุข กรรมการซึ่งให้ความเมตตาต่อศิษย์และช่วยชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณสำหรับท่านผู้บริหารโรงเรียนและวิทยาลัยที่อนุญาตให้เข้าไปทำการศึกษา โดยเฉพาะท่านอาจารย์วัลลภ อาจารย์นันทนา อาจารย์วุฒิ อาจารย์สวัสดิ์ อาจารย์ยู่วดี อาจารย์หวัน พี่อ้อยและพี่เอ็ม ที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล

ขอบคุณนักศึกษาอาชีวะทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ยามในวิทยาลัยที่ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้คาดหวังไว้ รวมทั้งบุคคลต่างๆที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน คุณลุงเจ้าหน้าที่ในห้องสมุดธรรมศาสตร์ แจ้ หม่อม เอและน้องๆที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอระลึกถึงพระคุณของพ่อและแม่ที่ได้ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนและการกินคว่ำหาความรู้ในทุกๆอย่างตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตลอดจนน้องสาวทั้งสองคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นแรงผลักดันในการทำสิ่งต่างๆ

ขอกราบขอบคุณปู่ ที่คอยดูแล ให้ความรู้และความเข้าใจในการใช้ชีวิต ขอขอบคุณพี่อ้อดและพี่ก้าน พี่ชายที่แสนดี ผู้เป็นแรงใจสำคัญในทุกๆอย่าง ขอขอบคุณคุณแม่วิภาพรณและคุณแม่พนิดา รวมทั้งอาจารย์อรรวรรณ ขอขอบคุณพี่ไค่ง นายแพทย์พันสาส์น ภัทกรลินที่คอยดูแลและให้คำปรึกษามาตลอด รวมทั้งพี่ธร พี่ก๊วง พี่นันท พี่เอ็ด พี่เม้ง พี่กฤษ พี่ต้นและน้องดา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณ์ เพื่อนที่แสนดีที่คอยให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างเสมอ

ขอบคุณแพรและภูมิ ลูกที่น่ารักของพ่อ สำหรับกำลังใจและความเชื่อมั่น และขอบคุณเพชร ผู้เป็นแรงใจและเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณคุณใหญ่ผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่าง สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณย่า ผู้คอยชี้แนะหนทาง นำพาคนดีและสิ่งที่ดีมาสู่ชีวิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับอ้อม โนทัศน์.....	6
แนวคิดเรื่องความรุนแรง.....	12
ทฤษฎีวัฒนธรรมย่อยของความรุนแรง.....	17
สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย.....	19
สถานการณ์ รูปแบบและแนวโน้มในการทะเลาะวิวาท ของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	20
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	22
กรอบแนวคิด.....	30
สมมติฐานของการศึกษา.....	31
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	32
นิยามปฏิบัติการและการวัด.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	43
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	44
ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	44
อ้อม โนทัศน์ของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	58
ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	65
พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง.....	66

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับทัศนคติต่อการไม่ใช้	
ความรุนแรงและพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง.....	67
การทดสอบสมมติฐาน.....	83
การอภิปรายผลการศึกษา.....	87
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	102
สรุปผลการศึกษา.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....	116
ภาคผนวก.....	120
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	แสดงระดับผลการเรียน..... 44
4.2	แสดงสถานภาพสมรสของบิดามารดา..... 45
4.3	แสดงการพักอาศัย..... 45
4.4	แสดงระดับการศึกษาของบิดา..... 46
4.5	แสดงระดับการศึกษาของมารดา..... 47
4.6	แสดงการทะเลาะวิวาท..... 47
4.7	แสดงสถานภาพทางเศรษฐกิจ..... 48
4.8	แสดงบุคคลใกล้ชิด..... 49
4.9	แสดงการดูแลเอาใจใส่ของบิดามารดา..... 49
4.10	แสดงการพูดคุยในครอบครัว..... 50
4.11	แสดงการรับประทานอาหารร่วมกับครอบครัว..... 50
4.12	แสดงการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว..... 51
4.13	แสดงการทะเลาะวิวาทในครอบครัว..... 51
4.14	แสดงสภาวะการณ์เมื่อเกิดปัญหาในครอบครัว..... 52
4.15	แสดงความเข้มงวดของกฎระเบียบโรงเรียน..... 52
4.16	แสดงการทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน..... 53
4.17	แสดงความสัมพันธ์กับครูอาจารย์..... 53
4.18	แสดงความรู้สึกต่อสถานศึกษา..... 54
4.19	แสดงการคบเพื่อน..... 54
4.20	แสดงการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน..... 55
4.21	แสดงความรู้สึกต่อเพื่อน..... 56
4.22	แสดงความถี่ในการได้รับข่าวสาร..... 56
4.23	แสดงความถี่ในการบริโภคสื่อต่างๆ..... 57
4.24	แสดงความถี่ในการเล่นเกมน..... 58
4.25	แสดงอัตรานวัตกรรมด้านที่ 1 พฤติกรรมสังคม..... 58
4.26	แสดงอัตรานวัตกรรมด้านที่ 2 สถิติปัญหาและสถานภาพในโรงเรียน..... 60
4.27	แสดงอัตรานวัตกรรมด้านที่ 3 รูปร่างและคุณลักษณะ..... 61
4.28	แสดงอัตรานวัตกรรมด้านที่ 4 ความวิตกกังวล..... 62
4.29	แสดงอัตรานวัตกรรมด้านที่ 5 ความเป็นคนน่านิยมน..... 63

4.30	แสดงอัตรามโนทัศน์ด้านที่ 6 ความสุขและความพอใจ.....	64
4.31	แสดงทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	65
4.32	แสดงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง.....	66
4.33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสังคมกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	67
4.34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับพฤติกรรมสังคมกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	68
4.35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสังคมกับการใช้ความรุนแรง.....	69
4.36	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับพฤติกรรมสังคมกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	69
4.37	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	70
4.38	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	71
4.39	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนกับ การใช้ความรุนแรง.....	71
4.40	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	72
4.41	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างและคุณลักษณะกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	72
4.42	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรูปร่างและคุณลักษณะกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	73
4.43	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างและคุณลักษณะกับ การใช้ความรุนแรง.....	74
4.44	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรูปร่างและคุณลักษณะกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	74
4.45	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	75
4.46	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความวิตกกังวลกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	75
4.47	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับการใช้ความรุนแรง.....	76

4.48	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความวิตกกังวลกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	76
4.49	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นคนน่านิยมนับกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	77
4.50	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเป็นคนน่านิยมนับกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	78
4.51	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นคนน่านิยมนับกับการใช้ความรุนแรง.....	79
4.52	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเป็นคนน่านิยมนับกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	79
4.53	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสุขและความพอใจกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	80
4.54	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสุขและความพอใจกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	80
4.55	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสุขความพอใจกับการใช้ความรุนแรง.....	81
4.56	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสุขและความพอใจกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	82
4.57	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์ร่วมกับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	83
4.58	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอึดมโนทัศน์ร่วมกับ ระดับทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	84
4.59	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์ร่วมกับการใช้ความรุนแรง.....	85
4.60	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอึดมโนทัศน์ร่วมกับ ระดับการใช้ความรุนแรง.....	85
4.61	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 1.....	86
4.62	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 2.....	87
4.63	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์กับ ทัศนคติต่อการไม่ใช้ความรุนแรง.....	91
4.64	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์กับการใช้ความรุนแรง.....	94
4.65	แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน.....	98